2025/75

14.1.2025

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2025/75,

13. jaanuar 2025,

mis käsitleb Šveitsi osalemist PESCO sõjaväelise liikuvuse projektis

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut ning eriti selle artikli 46 lõiget 6,

võttes arvesse nõukogu 11. detsembri 2017. aasta otsust (ÜVJP) 2017/2315, [1] millega luuakse alaline struktureeritud koostöö ning määratakse kindlaks selles osalevate liikmesriikide nimekiri, eriti selle artikli 9 lõiget 2,

võttes arvesse nõukogu 5. novembri 2020. aasta otsust (ÜVJP) 2020/1639, [2] millega kehtestatakse üldtingimused, mille alusel lubatakse erandkorras kutsuda PESCO üksikprojektides osalema kolmandaid riike, ning eriti selle artikli 2 lõiget 4,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut,

ning arvestades järgmist:

(1) Otsuse (ÜVJP) 2017/2315 artikli 9 lõikes 2 on sätestatud, et kooskõlas Euroopa Liidu lepingu (edaspidi „ELi leping“) artikli 46 lõikega 6 otsustab nõukogu, kas kolmas riik, keda alalise struktureeritud koostöö (PESCO) projektis osalevad liikmesriigid soovivad projekti kutsuda, vastab nõukogu kehtestatavatele nõuetele.

(2) Nõukogu võttis 6. märtsil 2018 vastu otsuse (ÜVJP) 2018/340, [3] millega koostati alalise struktureeritud koostöö raamistikus arendatavate projektide nimekiri. Selle otsuse artiklis 1 nähakse ette sõjaväelise liikuvuse projekt, millel on 25 projektiosalist, sealhulgas Madalmaad projekti koordinaatorina.

(3) Nõukogu võttis 5. novembril 2020 vastu otsuse (ÜVJP) 2020/1639, millega kehtestati üldtingimused, mille alusel lubatakse erandkorras kutsuda PESCO üksikprojektides osalema kolmandaid riike. Selle otsuse artikli 2 lõikes 4 on sätestatud, et PESCO projekti koordinaatori või koordinaatorite teatise alusel ning pärast poliitika- ja julgeolekukomiteelt arvamuse saamist tuleb nõukogul teha otsus kooskõlas ELi lepingu artikli 46 lõikega 6 ja otsuse (ÜVJP) 2017/2315 artikli 9 lõikega 2 selle kohta, kas kolmanda riigi osalemine kõnealuses projektis vastab otsuse (ÜVJP) 2020/1639 artiklis 3 sätestatud tingimustele.

(4) 26. septembril 2024 saatis Šveits otsuse (ÜVJP) 2020/1639 artikli 2 lõike 1 kohaselt PESCO sõjaväelise liikuvuse projekti koordinaatorile oma taotluse osaleda selles PESCO projektis. Seejärel hindasid projektiosalised Šveitsi esitatud teabe alusel vastavalt otsuse (ÜVJP) 2020/1639 artikli 2 lõikele 2, kas Šveits vastab üldtingimustele.

(5) PESCO sõjaväelise liikuvuse projekti koordinaator teavitas 25. oktoobril 2024 otsuse (ÜVJP) 2020/1639 artikli 2 lõike 3 kohaselt nõukogu ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat sellest, et asjaomase PESCO projekti projektiosalised olid ühehäälselt kokku leppinud: soovis kutsuda Šveitsi selles projektis osalema; Šveitsi projektis osalemise kohaldamisalas, vormis ja asjakohastes etappides; ning tõdemuses, et Šveits täidab otsuse (ÜVJP) 2020/1639 artiklis 3 sätestatud üldtingimusi.

(6) Poliitika- ja julgeolekukomitee leppis 12. novembril 2024 kokku arvamuses PESCO sõjaväelise liikuvuse projekti koordinaatori teatise kohta, mis käsitleb Šveitsi taotlust selles projektis osaleda (edaspidi „teatis“). Poliitika- ja julgeolekukomitee võttis eelkõige teadmiseks teatises esitatud PESCO sõjaväelise liikuvuse projekti kirjelduse, sealhulgas selle eesmärgid, korralduse ja otsuste tegemise ning töö sihtvaldkonnad. Komitee märkis samuti, et projekti raames ei jagata ELi salastatud teavet ega tundlikku teavet ning projekti ei rakendata Euroopa Kaitseagentuuri toetusel otsuse (ÜVJP) 2020/1639 artikli 3 punkti g tähenduses. Komitee teatas ka, et PESCO sõjaväelise liikuvuse projekt ei hõlma relvastuse hankeid, teadusuuringuid ja kaitsevõime arendamist ega relvade või võimete ja tehnoloogia kasutamist ja eksporti. Komitee teatas samuti, et see ei hõlma üksusi, investeeringuid, PESCOs osalevate liikmesriikide poolset rahastamist ega taotlusi projektitegevuste rahastamiseks liidu poolt.

[1] ELT L 331, 14.12.2017, lk 57, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2017/2315/oj.
[2] ELT L 371, 6.11.2020, lk 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/1639/oj.
[3] Nõukogu 6. märtsi 2018. aasta otsus (ÜVJP) 2018/340, millega koostatakse alalise struktureeritud koostöö raamistikus arendatavate projektide nimekiri (ELT L 65, 8.3.2018, lk 24, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2018/340/oj).

(7) Poliitika- ja julgeolekukomitee nõustus Šveitsi PESCO sõjaväelise liikuvuse projektis osalemise puhul ka kavandatud kohaldamisala, vormi ja ulatusega, nagu seda kirjeldatakse kõnealuses teatises. Ta tunnistas, et Šveits on väljendanud oma täielikku toetust selle projekti kohaldamisalale, nagu seda kirjeldatakse kõnealuses teatises.

(8) Samas arvamuses kinnitas poliitika- ja julgeolekukomitee projektiosaliste poolt ühehäälselt kokku lepitud seisukohta, et Šveits täidab otsuse (ÜVJP) 2020/1639 artiklis 3 sätestatud üldtingimusi järgmiselt:

— Šveits täidab otsuse (ÜVJP) 2020/1639 artikli 3 punktis a sätestatud tingimust, mille kohaselt on nõutav, et ta jagab liidu alusväärtusi, mis on sätestatud ELi lepingu artiklis 2 ning põhimõtteid, millele osutatakse ELi lepingu artikli 21 lõikes 1, samuti ELi lepingu artikli 21 lõike 2 punktides a, b, c ja h sätestatud ühise välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) eesmärke; selles PESCO projektis osaledes ei kahjusta ta liidu ja selle liikmesriikide kaitse- ja julgeolekuhuve, mis eeldab ka liikmesriikidega heanaaberlike suhete põhimõtte järgmist, ning peab liiduga poliitilist dialoogi, mis peaks hõlmama ka kaitse- ja julgeolekuaspekte;

— vastavalt otsuse (ÜVJP) 2020/1639 artikli 3 punktis b sätestatud tingimusele annab Šveits PESCO sõjaväelise liikuvuse projektile olulist lisaväärtust; seoses sellega esitatakse teatises üksikasjalik ülevaade Šveitsi panuse, sealhulgas projektis osalemise kohaldamisala, vormi ja ulatuse kohta, mis tõendab selle tingimuse täitmist;

— vastavalt otsuse (ÜVJP) 2020/1639 artikli 3 punktis c sätestatud tingimusele aitab Šveitsi osalemine PESCO sõjaväelise liikuvuse projektis tugevdada ühist välis- ja julgeolekupoliitikat (ÜJKPd) ja liidu ambitsioonitaset, sealhulgas toetada ÜJKP missioone ja operatsioone, nagu on üksikasjalikult kirjeldatud ka teatises;

— vastavalt otsuse (ÜVJP) 2020/1639 artikli 3 punktis d sätestatud tingimusele ei hõlma PESCO sõjaväelise liikuvuse projekt relvastuse hankeid, teadusuuringuid ja kaitsevõime arendamist ega relvade, võimete ja tehnoloogia kasutamist ja eksporti; selle raames ei arendata võimeid ega tehnoloogiat. Sellest tulenevalt ei too Šveitsi osalemine kõnealuses projektis kaasa sõltuvust Šveitsist ega tema kehtestatud piiranguid ühegi liidu liikmesriigi suhtes;

— samuti on täidetud otsuse (ÜVJP) 2020/1639 artikli 3 punktis e sätestatud tingimus, mis käsitleb Šveitsi osalemise kooskõla otsuse (ÜVJP) 2017/2315 lisas esitatud asjaomaste siduvamate PESCO kohustustega, nagu on teatises üksikasjalikumalt kirjeldatud. Kuna PESCO sõjaväelise liikuvuse projekt ei ole võimetele suunatud projekt, ei ole selles kontekstis kohaldatav tingimus, mis käsitleb Šveitsi osalemisest tulenevat panust võimearendusplaanist ja kaitseküsimuste iga-aastasest kooskõlastatud läbivaatamisest tulenevate prioriteetide täitmisse ega panust, millel on positiivne mõju Euroopa kaitsesektori tehnoloogilisele ja tööstuslikule baasile (EDTIB);

— täidetud on otsuse (ÜVJP) 2020/1639 artikli 3 punktis f sätestatud nõue, sest 1. juunil 2008 jõustus Euroopa Liidu ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheline salastatud teabe vahetamise julgeolekukorda käsitlev kokkulepe ([4]);

— otsuse (ÜVJP) 2020/1639 artikli 3 punktis g sätestatud tingimus ei ole käesoleval juhul kohaldatav, sest PESCO sõjaväelise liikuvuse projekti ei rakendata EDA toetusel ja seetõttu ei ole EDAga jõustunud halduskokkuleppega arvestamine vajalik;

— vastavalt otsuse (ÜVJP) 2020/1639 artikli 3 punktis h sätestatud tingimusele on Šveits võtnud kohustuse sõlmida projekti käsitlev halduskokkulepe ja koostada muud vajalikud dokumendid kooskõlas otsusega (ÜVJP) 2017/2315 ja nõukogu otsusega (ÜVJP) 2018/909, ([5]) millega kehtestatakse PESCO projektijuhtimise reeglid.

(9) Oma arvamuses soovitas poliitika- ja julgeolekukomitee nõukogul võtta vastu positiivne otsus küsimuses, kas Šveitsi osalemine PESCO sõjaväelise liikuvuse projektis vastab otsuse (ÜVJP) 2020/1639 artiklis 3 sätestatud tingimustele.

(10) Seetõttu peaks nõukogu võtma vastu otsuse, et Šveitsi osalemine PESCO sõjaväelise liikuvuse projektis vastab otsuse (ÜVJP) 2020/1639 artiklis 3 sätestatud tingimustele. Šveits ühineb selle projektiga kuupäeval, mis on kindlaks määratud halduskokkuleppes, mille Šveits ja projektiosalised sõlmivad vastavalt otsuse (ÜVJP) 2020/1639 artikli 2 lõikele 7. Nõukogu teeb vastavalt otsuse (ÜVJP) 2020/1639 artikli 5 lõikele 2 järelevalvet ning võib vastavalt selle otsuse artikli 6 lõigetele 2 ja 3 võtta vastu täiendavaid otsuseid,

([4]) Euroopa Liidu ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheline salastatud teabe vahetamise julgeolekukorda käsitlev kokkulepe (ELT L 181, 10.7.2008, lk 58, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2008/568/oj).

([5]) Nõukogu 25. juuni 2018. aasta otsus (ÜVJP) 2018/909, millega kehtestatakse alalise struktureeritud koostöö (PESCO) projektide ühised projektijuhtimise reeglid (ELT L 161, 26.6.2018, lk 37, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2018/909/oj).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Šveitsi osalemine PESCO sõjaväelise liikuvuse projektis vastab otsuse (ÜVJP) 2020/1639 artiklis 3 sätestatud tingimustele.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel, 13. jaanuar 2025

Nõukogu nimel

eesistuja

A. SZŁAPKA